

УРЯД НАМАГАЄТЬСЯ РАТУВАТИ „НАЙРУ“

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт відбув з провідниками конгресу довші конференції в справі ратування програми відбудови краю. На конференції постановлено внести в конгресі нові проекти та старатися продовжити існування урядів відбудови краю при допомозі цих законів.

Відповідні внески мають бути предложені якнайскорше, бо з огляду на недалеке закриття конгресу та кінець обов'язуючої сили теперішнього закону про відбудову краю, що припадає на 16-го червня, уряд не має багато часу для перепертя такого законодавства.

Уряд постановив пробувати цей заради, хоч він добре свідомий того, що це йому може легко не вдатись.

ПРОВІДНИКИ КУПЦТВА ОСТЕРГАЮТЬ ПЕРЕД ОБНИЖУВАННЯМ ЗАПЛАТИ.

НЬЮ ЙОРК. — Купецтві Союзу Нью Йорку та Торговельна палата стейту Нью Йорк видали публічні остерги до підприємств проти обниження робітничої зарплати та збільшення годин праці.

У зв'язку дається до розуміння, що такою політикою підприємці підорвали би власний бізнес, бо на заході збільшувати години праці та зменшувати зарплату робітників зараз відповідало б страйкам, котрі ще більше збільшували безробіття.

ПОСТРЕЛЕНО ПРЕЗИДЕНТА УРУГВАЮ.

МОНТЕВІДЕО (Уругвай). — Підчас перегонів коней на площі Маронаса бувший націоналістичний посол Бернардо Гарсія стрілив до президента уругвайської республіки, Габріеля Тері.

Не дивлячись на близьку віддачу, з котрої Гарсія стріляв до президента, куля зранила Тері тільки легко, бо один з видів ударів Гарсію по руці. Потім один з офіцерів, що сповняв обов'язок прибічного сторожа при президенті, добув шаблю й рубнув посла в голову. Посла арештовано й відставлено до в'язниці, де він пробував поповнити самотужество, але не міг виконати свого підлягу через свою рану.

СЕНАТОР БОРА ПРОТИ ЗМІНИ КОНСТИТУЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бора виступив у своїй промові на радіо проти планів змінити конституцію Злучених Держав у тому напрямі, щоб набула б найвищий суд Злучених Держав не мав права касувати рішень конгресу як незгідних з конституцією.

Сенатор Бора казав, що стейти повинні боронити своїх прав та що теперішня конституція дає можливість конгресові й уряду давати краєви заради навіть у найкритичніших моментах.

БАНДИТИ ВИДАЛИ ВИКРАДЕНУ ДИТИНУ.

ТАКОМА (Вашингтон). — Бандити, що викрали були Джорджа Вейсгойдера, уже звернули його родині в суботу, відставши викуп у сумі 200,000 доларів.

Поліція, стейтова й федеральна, тепер робить горячійші заходи, щоби підняти злочинців, що його викрали. Важні вказівки для підняння подав самий хлопчик, що був викрадений.

ВЕЛИКИ ШКОДИ ВІД ПОВЕНІ.

ОКСФОРД (Небраска). — Повені рік, що виходять зі східних узбіч Скалястих гір, на котрих падали великі весняні дощі, ще не опали.

Число жертв у людей ладі росте. Деякі газети подають їх число на 250 осіб. В самому стейті Небраска нараховано їх 86.

Багато людей, ратуючись перед підносящимися потоками, втекли на гори, де вони голодували без їжі.

Уряд побоюється, що число жертв є більше, як людям здається, бо багато жертв ще не відомі. В одному селі добуто з піддаша одного дому родичів і їх 6 дітей. Як тільки дітей добуто, дім завалився й поплив з водою. Припускають, що в нещоднім випадку люди та власне втопились.

ЗРІСТ ЗЛОЧИНСТВА.

НЬЮ ЙОРК. — Поліційний комісар Луїс Валентайн пропонує посадишників міста звіт зі стану злочинства в місті, з котрого виходить, що в 1934-тій році в місті було 15 процентів більше злочинів, як у 1933-тій році.

Валентайн звернув теж увагу посадишників міста на зріст злочинства серед молоді.

ЯК ЖИВ ПЕЧЕРНИЙ ЧОЛОВИК.

НЬЮ ЙОРК. — Місцевий Музей Природничих Наук виставив модель, що ілюструє культуру так званого печерного чоловіка, що жив яких 40,000 літ тому.

НЕ БОТЬСЯ ОПЕРАЦІЙ.

НЬЮ ЙОРК. — 14-літній Гарі Пфедер пішов з успіхом на свою 89-ту операцію. Підчас нещодної з тих операцій він був у небезпеці втрати життя.

ЗАКОН ПРО ТЕ, ЩО МАЮТЬ ПОДАВАТИ ІСТІ.

Легіслатура стейту Висконсин ухвалила закон, що приказує всім ресторанам подавати на снідання, обід і вечерю кожному гостеві при їжі дві треті унції висконсинського масла.

ВИБОРЧИ ОКРУГИ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Нова виборча ординація, передає такі виборчі округи у Східній Галичині. Місто Львів буде ділитися на дві виборчі округи; повіти: Львів, Городок і Мостиська, творитимуть одну округу; Тернопіль, Збарж, Скалат — одну округу; Золочів, Камінька Струмилів, Радецькі і Броди — одну округу; Березівка, Перемишляни, Зборів — одну округу; Тербоваля і Підгайці — одну округу; Чортків, Копичинці, Борівці і Заліщики — одну округу; Станіславів, Томашів і Надарів — одну округу; Коломия, Городенка, Снятин, Косів — одну округу; Калущ, Рогатин, Долина — одну округу; Стрий, Жидачів і Бібрка — одну округу; Дрогобич і Рудки — одну округу; Самбір, Дубровиць і Турка — одну округу та Перемишль, Яворів і Ярослав — одну округу.

НИМЕЦЬ, ЩО НЕ ВМІЄ ПО НИМЕЦЬКИ.

Французська поліція хотіла, вислати Німця Ріттера з міста Рошфор. Він не був французьким громадянином, хоч приїхав до Франції 2-літньою дитиною, рік служив у т. зв. чужинній Легії в Африці і 6 місяців у поліції. Найцікавіше те, що він не знає своєї німецької мови і почуває себе французом.

КОЛИ ПЕРЕПЛУТАЮТЬ ЛИСТИ.

Німецький громадянин Е. Вальд Шу вислав недавно 2 листи: один до управи нац. соціалістичної партії, щоб його прийняли туди як члена, другий до брата, на чужину. Наречена його, що вислала листи, не переплутала копії. Уряду Вальда листи доставля приватний лист з описом життя в теперішній Німеччині. Шу замість стати членом партії доставив півтора року в'язниці і 5 літ концетраційного табору.

ЛВІЦЯ В ГОТЕЛІ.

До париського готелю при вул. Елізейських П'ял заїхав містечко у плаванні Кемеріх, тепер фільмовий артист. Обід і вечері казав приносити собі до кімнати. На другий день виявилось, що мешкає він разом із драсованою лівцею. Хоч упевняв він усіх, що вона ходила спокійно як кітка, поліція примусила його посадити її до клітки.

ЗЛОВЖИВАННЯ В ЧОРТКІВ- СЬКОМУ ПОВІТОВОМУ ВИДІЛІ.

Апеліційний суд у Львові розглядає справу великих зловживань у чортківському повітовому виділі. Як обвинувачені: самоврядний інспектор Сукавський, бухгалтер Ковальчук, урядовець Яримкевич і начальник виділу Глодт, всі засуджені за спронеження 29,000 зл. на кару 2-літньої в'язниці. Розправа потребає довше.

ПЕРШІЙ 3-ЦЕНТОВИЙ ПАЦІЕНТ.

До одного шпиталю в Брукліні зголосився на операцію перша пацієнтка, що домагаться шпиталю в лікарській обслузі на основі плачення аскурації по 3 центи на день.

КАНАЛ ОЯН-ДІНСТЕР.

Агенція Всюха повідомляє, що управа львівської округи Морської та Колонійальної-Ліги розглядає проекти урдухнення більших водних робіт у Галичині, щоб цей терен злучити з іншими.

Проект опрацював інж. Крайсунський. Обіймає він помысел будови штучних водних шляхів у південно-східній частині краю, а саме: злуча Сяну з Дністром штучним каналом, далі будова штучного відгалуження від того водного шляху через Львів до Буська й до Луцька на Стир, а звідси регуляція та сканалізація Висли, Сяну, Дністра й Буга, щоб так створити основу для повних водних доріг.

Проекти ці розглядатимуть у червні ц. р. на загальному зїзді Морської та Колонійальної Ліги. Зїзд той відбувається підчас морської подорожі на кораблі „Косцюшко“ по дорозі з Галині до Борнгольму.

ДИКИЙ НАПАД „СТШЕЛЬЦЬ“.

В дочерній каплиці в селі Грималівці, парохії Шурович, пов. Бродів, з'явився о. парох Пешевський у третій день Великодня богослуження. Коли два хористи йшли також до каплиці, напали на них кілька „стшельців“, і заручили їх червоні стяжки від вишиваних сорочок, почали їх бити мотиками, сокирами і дубками. На крик нападених кинулись їм на помч люди, що стояли під каплицею і саухали робили. Розпочалася загальна бійка, що тривала 3 години. Священник мусів перетати співачку Службо Богу й докінчити її туш. Шойно інтервенція священника і солтиса примусила заворушення. Вони уприсили розорену юрбу, зложено з якої тисячі осіб, розійзяться, і не допустили до самосуду на нападених, що профанували богослуження. Вислід бійки був такий, що кількочасті осіб були тяжко побиті. Слід додати, що день перед тим один „стшелець“ побив одного українського хлопця зі Шуровича. Після події під каплицею приїхала до Грималівки поліція, перед якою „стшельці“ зізнали, що то Українці напали на них і тому домагались, щоби спровести військо. Поліція списала протокол з кільком українцями, м. і. з Кривоніжкою, головою читальні у Грималівці.

САМОТУСТВО В ЧАСІ ШКОТНУМУ.

До початкового уряду в Перемишляні приїхав на доглядів інспектор з дирекції пошти з Львова. Коли інспектор переслухав поштовий персонал, начальник пошти, Йосиф Салатка, покинув бюро і, прийшовши до свого мешкання, стріли собі з револьвера в голову. Причина самотуства загальною, бо перевезений шконтрум не викрив ніяких зловживань.

6 ЗАСУДІВ СМЕРТІ.

„Ізвестія“ подають вислід судової розправи проти банди хуліганів, що напала на робітничий клуб у місцевості Філі (недалеко Москви). Провідники банди, Бороудіна, розстріляні; розстріляно також 3-ох людей, які в грудні минул. р. подавали себе за агентів кримінальної поліції і в той спосіб грабили в приватних помешканнях.

„Комсомольська Правда“ повідомляє про розстріл 2-ох організаторів хуліганської банди, яка перевела кілька крадіжок у приватних хатах і крамницях. Розстріляні ніколи не докончили ніякого душогубства.

ХУЛІГАНСЬКИЙ ВИБРИК СТШЕЛЬЦА.

В Обаріцах, пов. Тернопіль, є товариство „Стшелець“ і один з його членів, Міхал Козібрда, є в цілій околиці звисний з того, що прокує та нападає на наших хлопців і, як тільки вдасться, їх побиває в тій надії, що йому все уявляє безкарно. Є це типовий сільський хуліган, який аришт, що кози він стшелець, то йому вільно робити з Українцями все, що тільки захоче. З низки його подвигів занотуємо такий свійкий факт: Дня 30. квітня ц. р. шов дорозою через Обарічч до Заруддя, пов. Тернопіль, до місцевого пароху з. Петра Івахона Михайло Сиротку з Вертекли, збориського повіту. На дорозі козо Обарічч стрів його Міхал Козібрда і, побачивши на Сиротку вишивану сорочку і гарасіку, кинув на нього, валір його в груди і сильно копнув, а потім, хопивши руками за вишивки сорочки, вирвав гарасіку разом з гузиками, лаючи при тім плугаво і відгражуючись гайдамакам. Здерту гарасіку серед намішків спалив. Михайло Сиротку у далекому чужому селі був зовсім безбароний, а Козібрда бачив його вперше.

БОЛЬШЕВИКИ ВИСЕЛЮЮТЬ ФІНЛЯНДЦІВ.

Академічне Карельське Товариство у Гельсінґфорсі видало комунікат у справі нового переселування Фінляндців советським урядом. Таксамо як у 1931 р. уряд цей почав проганяти Фінляндців з Інгри на далеку північ, навіть на Сибір. До 11. квітня ц. р. 200 родин дістали вже наказ покинути свої родинні гніздища. Вночі 26. березня сотні голов родин разом з деякими важнішими своїми членами опинилися у концетраційному таборі, де їх обстригли і повідомили, щоб приготували до далекої дороги. Головна причина цих ерештів — нехть фінляндського населення до колективізації. Довше справдовання про засоби советського уряду супроти фінляндського населення змалюють жахливі картини.

ВІДЧИТ ПРО ШЕВЧЕНКА В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ (Офірно). — Дня 18-го травня Комітет приязні народів України та Кавказу влаштував у саях Королівської Палати відчит вломого французького поета та громадського діяча, маркіза де Магальона, про Шевченка. Відчит, який відбувся під патронатом Французького Товариства зближення зі Сходом, зібрав численну французьку аудиторію, яка рясними оплесками реагувала на відчитання творів Шевченка в французькому перекладі Шульґина. На бажання аудиторії лектор, що є старим знавцем української справи, значно поширив рамки свого викладу і подав стислі описи української справи, яка, на його думку, має бути вирішена в найближчому часі. Відчит закінчився концертном подвійного квартету під орудою А. Чехівського.

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА ШКОЛА В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ (Офірно). — В Парижі існує добре зорганізована дитяча школа, застнована і проваджена відомою українською артисткою Горіановою. Дня 19-го травня школа влаштувала дитячий концерт, на якому присутні пригядували до танків і гімнастичних вправ українських малих дітей, що виступали в українських строях. Діти співали, декламували й завалялися. Захоплення і здивування публики було велике, коли взоветься під уагу, що така школа є єдиний захист від деанілізації. А крім того всі спроби зорганізувати таку школу в Парижі, досі були невдачними.

ЖИДІВСЬКИЙ ОРГАН НЕ ДАЄ МІСЦЯ НА УКРАЇНСЬКОМУ ВІДПОВІДІ.

РИМ (Офірно). — Редакція жидівсько-італійського органу „Ізраель“ відмовилася надрукувати відповіді італійського журналіста Лівра Майнарді в справі погромів на Україні, кажучи, що справа... не є досить цікава.

ЗАЛИШАЮТЬ НАВИЩЕНЕ ЗЕМЛЕТРУ- СОМ МІСТО

ДЕЛІ (Індія). — Квет, пречудна столиця Бельуджистану, що нараховувала до 60,000 мешканців, уже так якби не існувала. З дотеперішніх обчислень виходить, що в румовищах цього міста знаходяться понад 20,000 осіб, жертв останнього землетрусу. Влада заперестала шукати осіб, які можливо не при життю. Зачала ширитися холера. Тому руїни міста оточено військовим кордоном і нікого тамтуди не пускають без спеціальних повісток. Військо висаджує динамітом решти будинків. Місто буде залишене і зрівняне з землею. Населення, яке врятувало життя, буде перенесене в інші місцевості.

Разом з тим подають, що ще годі обчислити всі жертви землетрусу, але певно буде понад 40,000 загинулих осіб.

В ШВАЙЦАРІЇ ВІДКИНУЛИ „НОВИЙ РОЗДІЛ“.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Швайцарському народові запропоновано шляхом референдуму зміну конституції й свого роду „Новий Розділ“, який мав би вивести Швайцарію з депресії. Проект цей перепав при голосуванні. Кажуть, що тим чином побидила та сторона, що є проти інфляції, а за сильну валюту і золоту стоу. Як тільки став певним, що проект перепав, швайцарський франк зріс пішов на біржах вгору.

ЗГІНУЛИ 12 ОСІБ ПРИ ПЕРЕВЕРНЕННІ СУДНА.

ЯРОСЛАВ (Росія). — Моторне судно, що перевозило робітників по Волзі до роботи, перевернулося підчас перевозу, наслідком чого втопилися 12 робітників.

ПЕРЕД СОВЕТСЬКИМ СУДОМ У КИЄВІ.

КИЇВ. — Розпочалася судово розправа проти 60 советських урядовців, обвинувачених за продаж державних коней для особистого зиску. Оголошено теж, що виключено з комуністичної партії чотирьох урядовців з комісаріату хліборобства.

РОБІТНИЧЕ ЖИТТЯ ПІД СОВЕТАМИ І ДЕНДЕ.

МОСКВА (Росія). — Героїд Дені, відомий кореспондент „Ді Нью Йорк Таймсу“ з Москви, подає, що одно можна певно ствердити: що тепер робітничі в Советах краще живуться в порівнянні з життям минулого року. Тільки треба мати гроші. Річ ясна, каже він далі, що не можна порівнювати життя советського робітника з життям робітника західно-європейських країн, чи з життям американського робітника. В таких випадку оно було б нужденне. Та коли рахувати, як було бідно давніше, то тепер є вже далеко краще.

ВЕРТАЮТЬСЯ ДО БУРЖУАЗНИХ ЗАБАГАНОК.

МОСКВА. — Отже перший раз від початку існування Советів закінчувано в Москві шкідливий рік з парадом, яка буває в „буржуазних“ краях. Діти були побірані в найкращі вбрання, а разом з ними були батьки, що радувалися дипломатичними дітьми.

Большіе: при роздаванні дипломів казали студентам, щоб не дуже ними гордились, а поведили себе культурно й пошанували знання та досвід старших. Досі завжди вчили молодь ставитися як не ворожо то принаймні з резервою до всього того, що їй передає старше покоління, виховане в „буржуазних“ поняттях.

ВІДЧИТ ПРО ШЕВЧЕНКА В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ (Офірно). — Дня 18-го травня Комітет приязні народів України та Кавказу влаштував у саях Королівської Палати відчит вломого французького поета та громадського діяча, маркіза де Магальона, про Шевченка. Відчит, який відбувся під патронатом Французького Товариства зближення зі Сходом, зібрав численну французьку аудиторію, яка рясними оплесками реагувала на відчитання творів Шевченка в французькому перекладі Шульґина. На бажання аудиторії лектор, що є старим знавцем української справи, значно поширив рамки свого викладу і подав стислі описи української справи, яка, на його думку, має бути вирішена в найближчому часі. Відчит закінчився концертном подвійного квартету під орудою А. Чехівського.

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА ШКОЛА В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ (Офірно). — В Парижі існує добре зорганізована дитяча школа, застнована і проваджена відомою українською артисткою Горіановою. Дня 19-го травня школа влаштувала дитячий концерт, на якому присутні пригядували до танків і гімнастичних вправ українських малих дітей, що виступали в українських строях. Діти співали, декламували й завалялися. Захоплення і здивування публики було велике, коли взоветься під уагу, що така школа є єдиний захист від деанілізації. А крім того всі спроби зорганізувати таку школу в Парижі, досі були невдачними.

ЖИДІВСЬКИЙ ОРГАН НЕ ДАЄ МІСЦЯ НА УКРАЇНСЬКОМУ ВІДПОВІДІ.

РИМ (Офірно). — Редакція жидівсько-італійського органу „Ізраель“ відмовилася надрукувати відповіді італійського журналіста Лівра Майнарді в справі погромів на Україні, кажучи, що справа... не є досить цікава.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З ЛИСТА З РІДНОГО КРАЮ.
На днях отримала я листа з рідного села Росихи, повіт Ст. Самбір.
В листі згадується про теперішнє життя нашого села. Як воно від економічного оглядом, видно з таких цін:
Пачка тютюну коштує 120 зл., пачка сірників 10 сот., кілограм соли 36 сот. Але що б писати, яка це дорожнина, треба порівняти це з цінами на господарські продукти. Одне яйце коштує 2 сотки. Отже подумайте, скільки яєць треба на пачку сірників чи на пачку соли! Перед війною два пачки сірників за одне яйце, а тепер треба 5 яєць на одну пачку сірників.
Робітник, що робить від ран до пізної ночі, заробить тепер 40 сотників! Якжеж тут жити!
В листі пишеться, що селя-

ЧИ БАТЬКИ МАЮТЬ ПРАВО НА ОСОБИСТЕ ЩАСТЯ?

Людське життя, повне ризиків, менш-більш важких справ, часто найбільше трудні й болючі проблеми для людства лежать без відповіді. Відповідь наступає в тім випадку дивної, традиції, а коли хто не хоче безкритично призначити його осуджують, не входинуть в це, чи справедливо.
Такою трудною й болючою справою для людства, що була причиною багатьох родинних конфліктів і трагедій, є питання: чи батьки досвідчені діти мають право на особисте щастя й життя по своїй волі?
В літературі пробували між іншим згадувати цю проблему англійський письменник Елс Пер-ер Якобсен у своїй новелі: "Пані Фенс", і в останніх літах Гергарт Гантман у своїй драмі "Перед заходом сонця".
У Якобсена сорочатини вдов, мати двоох дорослих дітей, виглядає це досить молодий і гарний, а почуває себе це молодшою, несподівано стрічає свого давнього коханого, з яким розлучило її життя. В їх дитинство пробувався давній коханий і вона рішуче відмовляється йому дружину.
Діти на виступі про рішення матері вийти вдруге замуж понахилили просто в розпукку. Цим зовсім збентежений гово-

МОЛИТОВНИКИ
які можна набути в книгарні "СВОБОДИ"

ВІНОЧОК в білій кашушовій оправі з образами по середині. (Цей молитовник є малого формату для дітей) \$ 80

ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ в гарній чорній молотковій оправі \$ 1.25

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній чорній молотковій оправі \$ 1.25

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій кашушовій оправі з образами по середині \$ 1.50

ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ в чорній шпательній оправі \$ 1.35

БОГ РАДОСТІ МОЯ, сторін 606, в гарній молотковій оправі \$ 2.80

БОГ РАДОСТІ МОЯ, сторін 606, в білій кашушовій оправі з образами по середині \$ 2.50

Замовляючи разом з наведеними слати на адресу:

"СВОБОДА"
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ОТВОРЕННЯ

СКЛЕПУ

М'ЯСАРСЬКИХ ВИРОБІВ І СИРОГО М'ЯСА

БУДЕ ПРОГОЛОШЕНО НА ДНЯХ В "СВОБОДІ"

GREEN POINT

BROOKLYN, N. Y.

121 NASSAU AVE.

П. СТАСЮКА

НОВА ФІЛІА

Елінори, а ще й істота сама про себе... Як бачимо, Якобсен на питання, чи батьки мають право на своє особисте щастя, дає відповідь ясну і позитивну.
У Гантмана героєм драми є вже 70-літній людина, Матвій Клявзен, власник великого друкарського-видавничого підприємства; вдовець і батько четверо дорослих дітей. Старий Клявзен — це людина з ширшим культурним освітленням, колекціонер старих рюкунків, дружок і картин та бібліофіл. Після смерті своєї дружини він переживає велику духову кризу, його огортає почуття самоти, світ стає для нього порожнім і безколючим чужим, тільки журба і пікування про дітей та їх долю не дають йому покласти руку на своє життя. Але згодом і діти, і книги, і картини, і дорогі меблі, одним словом все те, що було колись змістом його життя, стає йому будищем, нездатним заповнити його пустку. Тоді на дорозі його життя з'являється молода дівчина Іленка і її товариство він віднаходить спокій, рівновагу духа, захоплення життям.
Іленка захоплюється в старому Клявзені і з молодечим, безкорисним запалом мріє присвятити своє життя для його щастя та добра.
Кожий да вуха дітей дійшла відомість, що старий батько хоче вдруге одружитися і прожити свої старі дні вкупі зі своєю молодого Іленкою в Швайцарії, де купив замок і прибирає його картинами зі своєї колекції, тоді безжалісно з уст усіх дітей падають страшні слова: "Батько-боже-вільний, він невідповідальний за свої вчинки, він хоче зруйнувати нас". Вони одностайно рішуче перекреслюють всі плани батька, введують в судні для батька правного заступника, чи коротко кажучи, беруть його в курателю. Старий Клявзен, доведений до розпукки жорстокою поведінкою дітей,

хоче вийти з Іленкою до Швайцарії, але він залагоджується до духово, приймає отруту і вмирає.
У Гантмана героєм драми усього силою боронити права на нове життя; на нахальні питання дітей про його плани на прийдешнє, він каже: "Чи я власна власність? Ваш предмет? Хіба я не вільна людина, що маю право вирішувати свою долю?" Однак старий батько не допускає думки, що діти не побачать й насильства супроти нього; він недовірливо знаходить моральної й фізичної сили відкинути несподіваний брутальний удар, себто позбавлення його права відповідальності. Він сам перетинає нитку свого життя.
А прийняв Клявзен, проф. Гайгер, думаючи над його трагедією, пригадується над тим, чи варто витрачати життєву енергію на придбання майна, коли воно не дає щастя людини, лише розстроє її руйнує гармонію життя. Він каже: "Колі ти у старих літах хочє вдруге одружитися, а це не підходить під разухи його спадкоємців, миттю проголошують його слабуванням. Тоді проклятий те майно, що запровадилось для дітей!" Отже у пелі головною сполучкою ворожих заходів дітей супроти батька є неясність жада майна, що його старий батько по думі дітей-спадкоємців гайкує, бо й сам хоче тим користуватися, як і в молодих літах придбав. Почуття дітей дає батька-татця у тому випадку другорядною роллю; вони служать тільки для замаскування їх брутального діла.
Бачимо, що два визначні психічні письменники: Якобсен і Гантман присягли своїм уявленням в артистичній формі, Якобсен у новелі, Гантман у драмі, два життєві факти; у першого героїня — жінка-вдова, а в

3 РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА
КЕМПБЕЛ, О.
Юліан Відалю.
Юліан 25-літній заснування 218-го від. У. Н. Союзу випав дуже важливо, бо була добра програма і була добре виконана. В ювілейну згадку участь товариства і братства, Укр. Гом. Клуб і укр. греко-кат. парохія зі своїм парохом, о. І. Зававою з Іонгстона, О. На це свято прибув та голова контрольного комісії У. Н. Союзу, л. О. Е. Малицький.
Свято відкриває президентський відділ, гом. Н. Корейський, пояснив ціль свята, а до його перекладу покликано секретаря М. Ткачущина, котрий відчитав програму.
Піднісся завіса і ми побачили на сцені українсько-американський цвіт. Шкільні діти під упором вчителів Льва Кухтина відігравали американський і український гимн, а потім пішли пісні в деклямації.
Описав покликано найстарших членів відділу. Було їх при заснуванні 25, а тепер осталися всього три: Омелян Пашак, Стефан Стахура і ще один (імени не подано. — Ред.). Всі вони вийшли на сцену. Іх привітав головний урядник п. Малицький та поприймав ім цвіт, бажаючи дожити ще 50-літнього ювілею.
Другу частину програми виконали старші діти з Кемпбел, співаючи і деклямуючи, та під упором п. Кухтина. Потім наступили привітання від громади Іонгстона приві-

тав відділ о. І. Забава, від Гоможанського Клубу п. І. Павловський, від відділу Провідання п. О. Яровецький, п. Марія Амеліаніч від 119 від. У. Н. Союзу, п. І. Брач від 230 від., п. М. Зявч від 123 від. У. Н. Помочи.
Третю частину програми виконав хор "Боян" з Іонгстона від упором п. Кухтина.
Святочну промову виголосив головний урядник п. О. Е. Малицький. Він переповнив переживання У. Н. Союзу від початків аж до часів теперішніх. Виказав теж і великі добродієства, якими обдаровує У. Н. Союз не тільки своїх членів, але нашу імміграцію і старий край.
Проф. Гріші говорив по англійськи і дуже здивувався, в Кемпбелі уже тому 25 років були такі свідомі одиниці, що думали про заховання української традиції.
Потім наступили ще співи і деклямації, а по них заговорили по українськи директор школи Мих. Омелян, визнаючи дітей пошанувати те добро, яке батьки придбали.
На закінчення співав ще хор, а по нм предісказав, подякував усім виконавцям програми та гостям і членам У. Н. Союзу за участь. А присутніх було стільки, що не можна було їх помістити в галі. Свято закінчило відвідуванням "Ще не вмерла". Потім зазначили танці при звуках оркестру з Ботлер, Па.

Учасник.

ПІДЗЕМНІ ТВЕРДИНІ ЗДОВЖ БОЛЬШЕВІЦЬКОГО КОРДОНУ.
Англійська преса помістила сенсаційні подробиці про смугу твердинь, які оперезують цілий кордон СРСР від Балтійського до Чорного моря. Ці подробиці походять від большевицького письменника Кірхона, але англійська преса бреше і їх поважно. Однак щойно далі йсткі виявляють, чи це тільки побожні бажання большевицького письменника, чи це вже здійснені плани.
Твердині збудовані здебільше серед бора і лісів під землею так, що на поверхні не видно ніякого сліду. Кірхон так описує маневри з тенками на цих підземних твердинях. Як тільки тенки зближались до смуги твердинь, несподіваний барабанний вогонь не дає змоги тенкам далі посуватися поза означені змуги. Твердині збудовані зі сталі і бетону згідно з вимогами найновішої техніки, озброєні тяжкими, швидкостріляними гарматами і скорострільними та мають спеціальні вентилятори для газів.
Великий натиск поклали на пастку для тенків. Підчас маневрів дозволили тенкам підійти аж до твердинь і тоді зі смуги беззимоно підземних тенків наступив несподіваний вогонь. Усе, що знайшлося в оброчі твердинь, знищила пожежа.
Твердині так збудовані, що багатостратна залога може довгий час перебувати втірадіна від світу. В підземеллі збудовані лічильні, магазини і буфети. Недалеко смуги твердинь збудовані триповерхові касарні з клобами, їдальнями, купальнями і центральним опріванням.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ
КОТРИ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ "СВОБОДИ"

Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40 ц.
Друга Книжечка (Читанка для П. класу), М. Матвійчука	45 ц.
Третя Книжечка (Читанка для Ш. класу), М. Матвійчука	60 ц.
Четверта Книжечка (Читанка для IV класу), М. Матвійчука	75 ц.
Коротка Історія України, І. Крип'якевича	50 ц.
Мала Історія України, І. Крип'якевича	15 ц.
Початкова Географія, з багатьма малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75 ц.
Малі Катехізми християнсько-католицької релігії, укладені І. Іван Рудинський	35 ц.
Біблійна Історія, стародавнього і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левського	85 ц.
Шкільний Співаник, Ф. Колесса	75 ц.
Співаник для дітей дошкільного та шкільного віку, зладив М. Гайворонський	35 ц.
Збірник Народних Пісень в укладі на три голоси для ужитку шкільних хорів, Зладив Філарет Колесса	25 ц.
Співаймо, збірничок пісень на два голоси для шкільної школи. На весняне свято пісні. Зладив Ф. Колесса	15 ц.

Замовляючи разом з наведеними слати до:

"СВОБОДА"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПІД ГРЕЦЬКИМ НЕБОМ

У пристані Патрас. — Старинний Натрас. — Чарівне дзер-
кальце. — Роздольнікування. — Великдень. — Виноградники.
— Коринтські родзинки. — Як живуть селяни. — Домашній
промисл.

Взагалі гарні ліття та постави як у мучених так і в жнок, і в них, як і в цих сторо-
нах, Пелопоннє. Століттями
нападавали до Пелопоннє Чужі
племени від Стронни Чун-
ського моря і так дивні
грецький тит затерся зовсім.
У самому ж Патрасі небагато
старинних пам'яток.

*) Назва Патрас походить від Патрея, потомка Лякедаймона, сина Прасагена.

*) Перші єгиптянські кольонії привели на побережжя Пеліопонезу: Імаг, а пізніше Даная в 1570 році перед Хр.

напр. в Атиці, мусить і грек боротися при управі рілі з великими труднощами. Та годі сказати, щоби грецька земля була

зу, як уже згадано, є коринтійський виноград. Управа цього

доуверити до дан є країн, про-
дешеве. Бизнес є в Greenpoint, Brook-
lyn, N. Y. По інформації прошу го-
лоситись до: **КАТЕРИНА ДОВГУН,**
233 Huron St., Greenpoint, Brooklyn,
N. Y. 126-3

NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

УМІРКОВАННЯ

100

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

Figure 1. The effect of the concentration of the solution on the adsorption of the dye.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ

ПЕТРО ЯР
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГР

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРО
В BRONX, BROOKLYN
YORK І ОКОЛИЦІ
129 E. 7th STR
NEW YORK, N.

Tel.: Orchard 4-2
